

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 2023

70/2023

Valtioneuvoston asetus hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiotuesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetussa laissa (999/2012) tarkoitetun hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation (*tuottajaorganisaatio*) tukikelpoisista toimenpiteistä, tuottajaorganisaatiotuen tukikelpoisista kustannuksista ja tuen enimmäismäärän korottamisesta, investointien säilytysajasta sekä tuottajaorganisaation toimintaohjelman ja toimintarahaston hyväksyttävistä muutoksista ja määräajoista.

2 §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation tukikelpoisten toimenpiteiden rajoitukset ja tukikelpoisten toimenpiteiden toteuttamisen hyväksyttävä ajanjakso

Tuottajaorganisaatiotukea ei myönnetä jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*, 47 artiklan 1 kohdan a alakohdan ix, x, xii ja xiii alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin eikä b alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, jotka koskevat eläinterveystuotteiden kestäväää käyttöä, työehtoja, työnantajan velvoitteita, työterveyttä tai työturvallisuutta.

Toimenpiteiden toteuttamisen hyväksyttävä ajanjakso on kalenterivuosi.

3 §

Ympäristö- ja ilmastotoimenpiteitä koskevat yleiset vaatimukset

Tuottajaorganisaation on toimintaohjelman hyväksymisen hakemisen yhteydessä ilmoitettava, mitkä toimintaohjelman toimenpiteet toteutetaan ilmasto- ja ympäristötoimenpiteinä. Tuottajaorganisaation tulee ilmoituksen yhteydessä toimittaa Ruokavirastolle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille interventiotyypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaati-

muksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/126, jäljempänä *suunnitelma-asetusta täydentävä delegoitu asetusta*, 12 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetut tiedot.

Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteiksi hyväksytään suunnitelma-asetuksen 47 artiklan 1 kohdan a alakohdan i–iv, vii ja viii alakohdassa sekä b–d, h ja i alakohdassa tarkoitetut toimenpiteet, jotka liittyvät suunnitelma-asetuksen 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin ja joiden tarkoituksena on toteuttaa yksi tai useampi suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 12 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu ympäristötavoite.

Toimintaohjelman tulee sisältää vähintään kolme ilmasto- ja ympäristötoimenpidettä tai suunnitelma-asetuksen 50 artiklan 7 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetussa tilanteessa vähintään kaksi ilmasto- ja ympäristötoimenpidettä.

Tuottajaorganisaatiolla, joka toteuttaa ympäristö- ja ilmastotoimenpiteitä, on oltava käytettävissään tarvittava tietämys ja tiedot tällaisten tukitoimien toteuttamiseksi suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 12 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Tuottajaorganisaation on sisällytettävä toimintaohjelmaansa ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden osalta suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 12 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu tarkistuslauseke.

Kaikista toimintaohjelman menoista on sen voimassaoloaikana käytettävä vuosittain vähintään 15 prosenttia ilmasto- ja ympäristötoimiin. Edellä mainittuprosenttiosuus saa seuraavina toimintaohjelman voimassaolovuosina olla kuitenkin mainittua määrää alempi enintään yhtä paljon kuin kyseisen toimintaohjelman ilmasto- ja ympäristötoimiin on edellisinä vuosina käytetty korkeampaa prosenttiosuutta.

4 §

Tiettyjä ympäristö- ja ilmastotoimenpiteitä koskevat tukikelpoisuusedellytykset

Edellä 3 § säädettyjen vaatimusten lisäksi seuraavien ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden on täytettävä tukikelpoisuusedellytykset siten, että:

1) suunnitelma-asetuksen 47 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuisa toimenpiteissä kastelujärjestelmän vedenkulutuksen on vähennyttävä tosiasiallisesti vähintään viisi prosenttia suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 11 artiklan 4 kohdan b alakohdassa säädetyin ehdoin;

2) suunnitelma-asetuksen 47 artiklan 1 kohdan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden on perustuttava energiakatselmukseen tai energiasuunnitelmaan; aineelliseen omaisuuteen tehtäviin investointeihin, jotka koostuvat energiaa tuottavista järjestelmistä, sovelletaan lisäksi suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 11 artiklan 3 kohdassa säädettyä rajoitusta;

3) suunnitelma-asetuksen 47 artiklan 1 kohdan a alakohdassa vii tarkoitettujen toimenpiteiden on vähennettävä sekajätteen määrää tai jätevesiverkostoon menevän orgaanisen aineksen tai ravinnekuormituksen määrää.

5 §

Eräiden ympäristötoimenpiteiden kustannusten korvaaminen

Suunnitelma-asetuksen 47 artiklan 1 kohdan a alakohdan viii alakohdan mukaiset kasviviljelykohtaisen integroidun torjunnan yleisiä periaatteita laajemmat toimenpiteet avomaaviljelyssä ja biologisen torjunnan viljelykasvikohtainen käyttö kasvihuoneissa konventionaalisten torjuntamenetelmien vaihtoehtona korvataan tuensaajalle kiinteänä vakiomääränä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu kiinteä vakiomäärä on kasvilajikohtaisen integroidun torjunnan yleisiä periaatteita laajemmille toimenpiteille avomaaviljelyssä 75 prosenttia toimenpiteistä tosiallisesti aiheutuneista kustannuksista ja biologisen torjunnan viljelykasvikohtainen käytölle kasvihuoneissa konventionaalisten torjuntamenetelmien vaihtoehtona 95 prosenttia toimenpiteistä tosiallisesti aiheutuneista kustannuksista.

6 §

Tutkimus- ja kehittämistoimenpiteitä koskevat vaatimukset

Tuottajaorganisaation on toimintaohjelman hyväksymisen hakemisen yhteydessä ilmoitettava, mitkä toimintaohjelmaan toimenpiteet toteutetaan tutkimus- ja kehittämistoimenpiteinä. Tutkimus- ja kehittämistoimenpiteiksi hyväksytään suunnitelma-asetuksen 47 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut toimenpiteet, jotka liittyvät mainitun asetuksen 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

Tutkimustoimenpide on toteutettava yhteistyössä tutkimusorganisaation kanssa. Tutkimustoimenpide voi sisältää myös tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden sekä tutkijoiden kanssa pidettävää yhteydenpitoa. Kehittämistoimenpiteen tulee sisältää kehittämisen kohdetta ohjaavaa arviointia ja parannusehdotusten laatimista.

Kaikista toimintaohjelman menoista on sen voimassaoloaikana käytettävä vuosittain vähintään kaksi prosenttia tutkimus ja kehittämistoimenpiteisiin. Edellä mainittuprosenttiosuus saa seuraavina toimintaohjelman voimassaolovuosina olla kuitenkin mainittua määrää alempi enintään yhtä paljon kuin kyseisen toimintaohjelman tutkimus ja kehittämistoimenpiteisiin on edellisinä vuosina käytetty korkeampaa prosenttiosuutta.

7 §

Investointien säilytysaika

Tuensaajan on käytettävä tuottajaorganisaatiotuella hankittua aineellista ja aineetonta omaisuutta suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 11 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisella tavalla.

Investointien on säilyttävä tuottajaorganisaation omistuksessa ja hallinnassa niiden verotuksellisen poistoajan loppuun saakka tai viiden vuoden ajan riippuen siitä kumpi ajanjakso on lyhyempi.

Jos 2 momentissa tarkoitettu ajanjakso ylittää toimintaohjelman keston, investointi voidaan siirtää seuraavaan toimintaohjelmaan.

Jos toimintaohjelmaan sisältyy tilakohtaisia investointeja, tuottajaorganisaation sääntöihin on lisättävä määräykset investoinnin tai sen jäännösarvon takaisinperinnästä jäsenen erotessa organisaatiosta.

8 §

Hyväksyttävien kustannusten kohtuullisuus

Tuen myöntäjän on varmistettava toimintaohjelman kokonaiskustannusarvion kohtuullisuus tukea myönnettäessä siltä osin kuin se on mahdollista. Kustannusten kohtuullisuudesta on kuitenkin tuen myöntäjän varmistettava kaikilta osin viimeistään ennen tuen maksamista.

Jos hankintaan ei sovelleta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016), kustannusten kohtuullisuuden arvioinnissa voidaan käyttää riippumattomia viitekustannuksia. Jos viitekustannuksia ei ole käytettävissä, tuen hakijan tulee toimittaa yli 2 500 euron suuruisissa hankinnoissa selvitys tavanomaisesta hintatasosta, riittävä määrä tarjouksia tai muu selvitys, jonka perusteella kustannusten kohtuullisuus on

mahdollista arvioida. Tavanomaisella hintatasolla tarkoitetaan tavarantoimitustien yleisesti käyttämiä hintoja.

Jos 2 momentissa tarkoitettuja menettelytapoja kustannusten kohtuullisuuden arvioimiseksi ei voida käyttää, tuen myöntäjän on muulla tavoin varmistettava kustannusten kohtuullisuus.

9 §

Hyväksyttävien kustannusten rajoitukset

Tukea ei voida myöntää suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen liitteessä II lueteltuihin kuluihin.

Toimintarahastosta ei saa rahoittaa yksittäisen tilan maanhankintaa tai tuotantotilojen rakentamista

Matka- ja majoituskustannuksista sekä päivärahoista saadaan hyväksyä toimintarahastosta enintään Verohallinnon päätöksen mukainen verovapaa korvaus.

Suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 23 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin hallintokustannuksiin asetetaan kiinteä vakiomäärä, joka on enintään kaksi prosenttia hyväksytystä toimintarahastosta. Hallintokustannuksina hyväksytään enintään edellä mainittu vakiomäärä.

Suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista henkilöstökustannuksista korvataan enintään saman tyyppisistä palveluista kyseisillä markkinoilla yleisesti hyväksytyjä kustannuksia vastaava määrä. Tuottajaorganisaation tulee toimittaa tarvittavat tiedot Ruokavirastolle edellä mainituista henkilöstökustannuksista.

10 §

Toimintaohjelman hyväksyminen ja aloittaminen

Tuottajaorganisaation on toimitettava toimintaohjelma hyväksyttäväksi viimeistään ohjelman täytäntöönpanoa edeltävän vuoden lokakuun 15 päivänä.

Toimintaohjelman toteuttaminen alkaa 1 päivänä tammikuuta.

Toimintaohjelman toteuttamisen hyväksyttävä ajanjakso on kalenterivuosi

11 §

Tuottajaorganisaation toimintaohjelman muutokset

Hakemus toimintaohjelman muutoksista tulee toimittaa vuosittain viimeistään toteuttamisvuotta edeltävän vuoden lokakuun 15 päivänä.

Hakemus kesken vuotta tehtäville toimintaohjelman muutoksille on tehtävä viimeistään 15 päivänä lokakuuta.

Tuottajaorganisaation tehdessä muutoksia ympäristö- ja ilmastotoimiin on sen hakemuksen yhteydessä esitettävä suunnitelma-asetusta täydentävän delegoidun asetuksen 12 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettut tiedot.

12 §

Toimintaohjelman jatkaminen

Hakemus voimassa olevan toimintaohjelman jatkamiseksi tulee toimittaa viimeistään toteuttamisvuotta edeltävän vuoden lokakuun 15 päivänä.

70/2023

13 §

Tuottajaorganisaation toimintarahaston hyväksyminen ja muutokset

Tuottajaorganisaation on toimitettava hakemus toimintarahaston määrää koskevan arvon vahvistamiseksi ohjelman täytäntöönpanoa edeltävänä vuonna ja sitä seuraavina vuosina viimeistään 15 päivänä lokakuuta.

Tuottajaorganisaation on ilmoitettava muutoksista toimintarahastoon viimeistään 15 päivänä lokakuuta.

Tuottajaorganisaatio voi nostaa alun perin hyväksytyä toimintarahaston määrää enintään 25 prosentilla edellyttäen, että toimintaohjelman yleiset tavoitteet säilyvät samoina.

14 §

Tuen enimmäismäärän korotus

Jos tuottajaorganisaatio tekee hakemuksen tuen enimmäismäärän korottamiseksi, sovelletaan tuottajaorganisaation hakemuksesta suunnitelma-asetuksen 52 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa, 3 kohdan b–e, g ja h alakohtaa, 4 ja 5 kohtaa sekä 6 kohdan b alakohtaa.

15 §

Tuen maksun hakeminen ja tuen osittaisen maksun hakeminen

Tuen maksamista on haettava edellistä täytäntöönpanovuotta koskien viimeistään 15 päivänä helmikuuta.

Tuottajaorganisaatiot voivat hakea tuen osittaista maksamista 1 päivän tammikuuta ja 30 päivän kesäkuuta välisenä aikana, mainitut päivät mukaan lukien, aiheutuneista menoista.

Osittaista maksua on haettava viimeistään 31 päivänä elokuuta.

Hakemukseen on liitettävä selvitys menoista sekä jäljennökset laskuista.

16 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 20 päivänä tammikuuta 2023.

Tällä asetuksella kumotaan hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiotuesta annettu valtioneuvoston asetus (667/2017).

Tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olevan toimintaohjelman mukaisiin toimenpiteisiin ja ympäristötoimenpiteisiin sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Voimassa olevan toimintaohjelman ympäristötoimenpiteisiin sovelletaan kuitenkin tämän asetuksen 5 §:n 1 ja 2 momenttia.

Helsingissä 19.1.2023

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

Erityisasiantuntija Lasse Saarela